

Komisja Europejska

UNIA EUROPEJSKA I

→ UNIA ENERGETYCZNA ORAZ DZIAŁANIA NA RZECZ KLIMATU

© Fotolia

NA CZYM POLEGA PROBLEM?

Europejczycy potrzebują bezpiecznej i zrównoważonej energii w przystępnej cenie. Styl naszego życia sprawia, że energia elektryczna jest niezbędna w dostarczaniu codziennych usług, bez których my oraz nasze przedsiębiorstwa nie możemy funkcjonować. Potrzebujemy jej do oświetlania, ogrzewania, jak również w transporcie oraz produkcji przemysłowej. Poza zaspakajaniem naszych podstawowych potrzeb energię

wykorzystujemy również w pralkach, komputerach, telewizorach i wszystkich innych urządzeniach, których używamy, niewiele się nad tym zastanawiając. Jednak zapewnienie odpowiedniej ilości potrzebnej nam energii, do tego w przystępnej cenie, zarówno teraz, jak i w przyszłości, nie jest już tak łatwe. Główne problemy, z którymi się zmagamy, to:

(luty 2017 r.)

Obecnie

Rynki zintegrowane

Do 2020 roku

■ Kraje, które osiągnęły cel dotyczący międzysystemowych połączeń sieci elektroenergetycznych na poziomie 10 proc.

■ Kraje, które nie osiągnęły celu dotyczącego międzysystemowych połączeń sieci elektroenergetycznych na poziomie 10 proc.

➔ Jesteśmy uzależnieni od importu ponad połowy energii, z której korzystamy

Unia Europejska zużywa jedną piątą całej produkowanej na świecie energii, posiadając przy tym stosunkowo niewiele rezerw własnych. Ma to ogromny wpływ na naszą gospodarkę. UE jest największym importerem energii na świecie – importuje 53 proc. swojej energii, przeznaczając na ten cel około 400 mld euro rocznie.

Zależność od ograniczonej liczby krajów dostarczających energię sprawia, że UE jest narażona na zakłócenia dostaw. W przeszłości byliśmy już świadkami odcięcia niektórych krajów od dostaw gazu.

Musimy poszukiwać nowych, odnawialnych i czystych źródeł energii, takich jak wiatr, woda i słońce, oraz wytwarzać elektryczność za pomocą turbin wiatrowych, zapór i paneli słonecznych.

Ponieważ globalne rynki energetyczne przedstawiają się na energię z czystszych źródeł, Europa również chce pozostać konkurencyjna w tej dziedzinie. UE chce nie tylko dostosować się do przejścia na czystą energię, ale również być liderem tej zmiany.

➔ Obecnie nie posiadamy infrastruktury ogólnoeuropejskiej

Wiele sieci elektrycznych i gazociągów buduje się na potrzeby krajowe, jednak ich połączenia transgraniczne nie są dobrze rozwinięte. Należy umożliwić swobodny przepływ energii elektrycznej i gazu przez sieci w całej Europie.

Czasami musimy również transportować energię z jednego kontynentu na drugi lub pod powierzchnią morza, aż do miejsca, w którym będzie wykorzystywana. Przedsięwzięcie to wymaga rozbudowy sieci elektrowni, które zapewnią nieprzerwane dostawy prądu na wiele dekad, co oznacza, że potrzebujemy ogromnego zaplecza technicznego i logistycznego oraz nakładów finansowych.

Jednak brak dostępu do ogólnoeuropejskiego rynku zniechęca inwestorów do inwestowania w infrastrukturę energetyczną. W efekcie może dojść do opóźnień inwestycji w nowe elektrownie, które zastąpiłyby te przestarzałe.

JAKIE DZIAŁANIA PODEJMUJE UE?

Od 2010 r. celem UE jest obniżenie emisji gazów cieplarnianych o co najmniej 20 proc. do 2020 r., zwiększenie udziału energii ze źródeł odnawialnych do przynajmniej 20 proc. zużycia energii oraz uzyskanie oszczędności energii na poziomie 20 proc. lub więcej.

Poprzez osiągnięcie tych celów UE może pomóc w zwalczaniu zmian klimatycznych i zanieczyszczenia powietrza, zmniejszyć swoje uzależnienie od zagranicznych dostawców paliw kopalnych oraz utrzymać przystępne ceny energii dla konsumentów i przedsiębiorców.

Biorąc pod uwagę dotychczasowy postęp, UE jest na dobrej drodze do osiągnięcia w 2020 r. swojego celu dotyczącego energii odnawialnej. Już w roku 2014 udział energii ze źródeł odnawialnych wyniósł 16 proc.

Cele UE na 2030 r. w zakresie klimatu i energii

W 2014 r. sektor energii odnawialnej w UE osiągnął obroty w wysokości około **143,6 mld EUR**.

Źródło: EurObserv'ER.

Przedsiębiorstwa UE posiadają **40% wszystkich patentów** w dziedzinie technologii energii odnawialnej.

Źródło: Biuro Analiz Parlamentu Europejskiego.

2,4 mln osób mieszkających w UE jest zatrudnionych w sektorach produktów i usług w zakresie efektywności energetycznej. Ponad **milion** osób pracuje w sektorze energii odnawialnej, który może zaoferować **3 mln dodatkowych miejsc pracy do 2020 r.**

Źródło: Komisja Europejska.

Szefowie państw lub rządów UE wyznaczyli cel, zgodnie z którym udział energii ze źródeł odnawialnych ma osiągnąć co najmniej 27 proc. do roku 2030.

Założenia państw członkowskich obejmują również osiągnięcie efektywności energetycznej na poziomie min. 27 proc. do 2030 r. oraz zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych o co najmniej 40 proc.

W lutym 2015 r. Komisja Europejska przedstawiła **strategię energetyczną**, aby zagwarantować, że UE będzie w stanie sprostać postawionym sobie wyzwaniom. W strategii tej skoncentrowano się na pięciu głównych obszarach:

- ▶ zabezpieczeniu dostaw;
- ▶ rozszerzeniu wewnętrznego rynku energetycznego;
- ▶ zwiększeniu efektywności energetycznej;
- ▶ zmniejszeniu emisji;
- ▶ badaniach naukowych i innowacjach.

→ Zabezpieczenie dostaw

UE musi stać się mniej zależna od dostaw energii spoza swoich granic. Oznacza to lepsze i bardziej wydajne wykorzystanie rodzimych źródeł energii poprzez dywersyfikację źródeł i dostaw.

W lutym 2016 r. Komisja przedstawiła pakiet **środków zapewniających bezpieczeństwo energetyczne**, który minimalizuje przerwy w dostawach energii. Po raz pierwszy wprowadzono zasadę solidarności, zgodnie z którą, w sytuacji poważnego kryzysu dostawy gazu do gospodarstw domowych i podstawowych usług publicznych pomogą zapewnić sąsiadujące państwa członkowskie.

→ Rozszerzenie wewnętrznego rynku energetycznego

Należy umożliwić swobodny przepływ energii elektrycznej w całej Europie, bez żadnych barier technicznych lub prawnych. Tylko wtedy dostawcy energii będą mogli swobodnie ze sobą konkurować i oferować najlepsze ceny

energii dla gospodarstw domowych oraz przedsiębiorstw. Swobodny przepływ ułatwi również produkującą większej ilości energii ze źródeł odnawialnych.

W 2016 r. na transgraniczną infrastrukturę energetyczną udostępniono kwotę 800 mln euro w ramach instrumentu **Łącząc Europę**. Na lata 2014–2020 przeznaczono łączną sumę 5,35 mld euro.

Środki te służą do finansowania projektów, takich jak Balticconnector – pierwszy gazociąg łączący Finlandię i Estonię. Po uruchomieniu w 2020 r. połączy on wschodni rejon Morza Bałtyckiego z pozostałą częścią rynku energetycznego UE i położy kres zależności Finlandii od jednego dostawcy.

Środki finansowe przeznaczono także na budowę gazociągu Midcat, który pomoże zintegrować rynek gazowy Hiszpanii i Portugalii z resztą Europy.

→ Zwiększenie efektywności energetycznej

Dobrym sposobem na obniżenie rachunków za import, jak również ograniczenie zależności Europy od energii, jest zmniejszenie jej zużycia. Oznacza to, że wszystko, co konsumuje prąd – od samochodów i pralek po systemy grzewcze i urządzenia biurowe – powinno projektować się w taki sposób, aby pochłaniało mniej energii.

W listopadzie 2016 r. Komisja zgłosiła pakiet zmian w prawie zatytułowany **„Czysta energia dla wszystkich Europejczyków”**, aby ułatwić przejście na system oparty na czystej energii. Pakiet obejmuje działania mające na celu przyspieszenie innowacji z dziedziny czystej energii, odnowienie budynków, tak aby były bardziej energooszczędne, poprawę charakterystyki energetycznej produktów oraz dostarczenie lepszych informacji konsumentom.

→ Zmniejszenie emisji

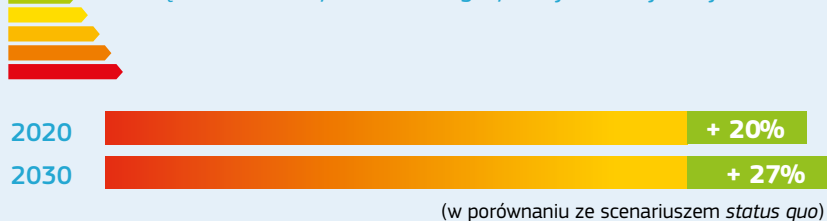
UE zobowiązała się do równoczesnego zmniejszenia emisji dwutlenku węgla o przynajmniej 40 proc. do 2030 r., a także modernizacji gospodarki oraz tworzenia miejsc pracy i wzrostu gospodarczego z korzyścią dla wszystkich swoich obywateli.

Cele klimatyczne

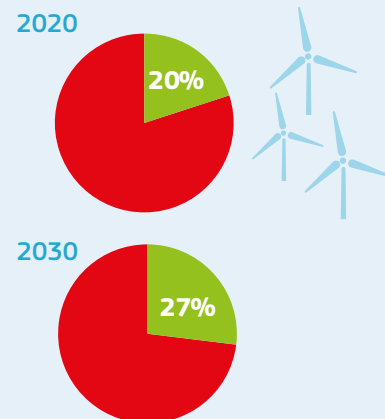
Ograniczenie emisji gazów cieplarnianych o co najmniej **40%**

Zwiększenie efektywności energetycznej o co najmniej **27%**

Zwiększenie udziału energii odnawialnej w koszyku energetycznym do poziomu **27%**

UE odegrała kluczową rolę w negocjowaniu ogólnoświatowego porozumienia na rzecz walki ze zmianami klimatu w grudniu 2015 r. Na konferencji klimatycznej w Paryżu 195 rządów uzgodniło ograniczenie globalnego ocieplenia do wartości znacznie poniżej 2 °C w obecnym stuleciu. W październiku 2016 r. UE oficjalnie zatwierdziła porozumienie klimatyczne z Paryża, które weszło w życie w listopadzie. Oznacza to, że UE (i pozostałe kraje na świecie) muszą podjąć działania niezbędne do zmniejszenia emisji dwutlenku węgla.

W lipcu 2016 r. Komisja zaproponowała wiążące cele roczne w zakresie emisji gazów cieplarnianych dla państw członkowskich na lata 2021–2030, które dotyczą transportu, budownictwa, rolnictwa, odpadów, użytkowania gruntów oraz leśnictwa, a także niskoemisyjną strategię dla transportu.

→ Badania i innowacje

W ramach unijnego programu badań naukowych prawie 6 mld euro przeznaczono na badania w zakresie energii

nieatomowej na lata 2014–2020. We wrześniu 2015 r. Komisja przyjęła **Strategiczny plan w dziedzinie technologii energetycznych**, który pomoże sprostać wyzwaniom, jakie trzeba podjąć w celu przekształcenia systemu energetycznego UE. Koncentruje się on na działaniach, dzięki którym UE może stać się światowym liderem w dziedzinie energii odnawialnej, a także opracować wydajne systemy energetyczne.

Przewaga technologiczna w obszarze alternatywnych źródeł energii oraz zmniejszenie zużycia prądu stworzy ogromne możliwości eksportowe i przemysłowe. Pobudzi to wzrost gospodarczy oraz powstawanie nowych miejsc pracy.

Źródła odnawialne będą odgrywać zasadniczą rolę w procesie przechodzenia na system związany z czystą energią. Europa postawiła sobie za cel osiągnięcie co najmniej 27 proc. udziału odnawialnych źródeł energii w całkowitym zużyciu energii do 2030 r. W 2030 r. połowa energii elektrycznej w UE będzie pochodzić ze źródeł odnawialnych. Do roku 2050 energia elektryczna w Unii powinna w całości pochodzić ze źródeł nieemitujących dwutlenku węgla.

Interaktywna wersja tej publikacji, zawierająca linki do treści w internecie, jest dostępna w formatach PDF i HTML:
<http://publications.europa.eu/webpub/com/factsheets/energy/pl/>

Na pytania na temat Unii Europejskiej
odpowie serwis Europe Direct:
00 800 6 7 8 9 10 11,
<http://europedirect.europa.eu>

Urząd Publikacji

Broszura jest częścią serii wydawniczej Komisji Europejskiej **UE A...**

© Unia Europejska, 2017

Wszystkie zdjęcia © Unia Europejska, chyba że wskazano inaczej.

Wykorzystywanie treści jest dozwolone pod warunkiem wskazania źródła. Zasady ponownego wykorzystywania dokumentów Komisji Europejskiej określono w decyzji 2011/833/UE (Dz.U. L 330 z 14.12.2011, s. 39). Wykorzystywanie lub powielanie zdjęć lub innych materiałów, co do których UE nie przysługują prawa autorskie, wymaga bezpośredniej zgody właściciela praw autorskich.

Print	ISBN 978-92-79-66003-0	doi:10.2775/95074	NA-AR-17-001-PL-C
PDF	ISBN 978-92-79-66040-5	doi:10.2775/156917	NA-AR-17-001-PL-N
HTML	ISBN 978-92-79-66045-0	doi:10.2775/600642	NA-AR-17-001-PL-Q